

**GÜNEBAKAN
İLKOKULU
REHBERLİK SERVİSİ
NİSAN 2022 VELİ BÜLTENİ**

**CİNSEL EĞİTİM
VE MAHREMİYET**

GÜNEBAKAN İLKOKULU REHBERLİK SERVİSİ NİSAN 2022 VELİ BÜLTENİ

CİNSEL EĞİTİM VE MAHREMİYET

Ebeveynlerin cevaplamakta en çok zorlandığı ve genellikle cevapsız bırakarak kaçmayı tercih ettikleri soruların başında çocukların cinsel içerikli soruları gelir. Özellikle 3 yaş civarında çocuğun cinsiyet kavramını öğrenip cinsiyetinin farkına varması sonucunda bu konuya merakı artmaya başlar. Bu merakla birlikte çocuk, anne ve babaya konuyla ilgili sorular sorar ve çoğu zaman sorularına ya cevap verilmez ya da verilen cevaplar çocuğun anlayabileceği düzeyde değildir. Konuya dair merakını gideremeyen çocuk, her geçen gün artan merakıyla anne ve babasını soru bombardımanına tutmaya devam eder. Bu konuya cevap vermeye en uygun ve çocuğa en doğru şekilde cevap verebilecek olan kişiler anne ve babalardır. Eğer çocuk ebeveynleri tarafından bu konuda yeterince bilgilendirilmez ise yaşı ilerlediğinde bilgileri başka şekillerde dışarıdan öğrenmeye çalışır ve bu durumu ebeveynlerin kontrol etme şansı yoktur.

İnsan yaşamında çok önemli yeri olan mahremiyet eğitimi ya da mahremiyet hissini oluşumunda ise anne baba tutumları etkili olur. Bu nedenle çocuğun ilk sosyal çevresi olan ailede mahremiyet eğitimi verilmelidir. Bir çocuğun dişlerini fırçalayıp fırçalamamasından çok daha hayati önemi olan bir eğitimidir mahremiyet eğitimi. Çocuk, böylece kişilik ve kimlik gelişimini tamamlar. Çocuk erken yaşlarda mahremiyet hissini edinmeye başlar ise, ergenlik dönemi daha dingin, sağlıklı atlatılır. Mahremiyet hissi edinen çocuklar kendini taciz ve suistimalden koruyabilirler. Hangi davranışın normal, hangi davranışın anormal olabileceğine karar verirler. Bu yazımızda çocuklarda mahremiyet bilincini oluşturma sürecini ve dikkat edilmesi gereken hususları adım adım anlatmaya çalışacağız.

NE YAPILMALI?

Öncelikle anne ve babalar çocuğun bu sorularının sebebinin cinsel duygular olmadığını anlamalıdır. Bu sorular çocuğun hayvanlara, mevsimlere, gezegenlere dair sorduğu sorular kadar normaldir ve bu soruların altında yatan tek sebep merak duygusudur.

“Sen daha küçüksün. Bu konu seni ilgilendirmez. Sus, ayıp!” gibi kaçamak cevaplar çocuğun merakını daha çok artırır. Ebeveynlerinin yatak odasını kontrol etmek, onlarla yatmayı istemek,

onları banyo yaparken izlemeye çalışmak, beraber banyo yapmayı istemek gibi yöntemlerle merakını gidermeye çalışır.

Çocuğa verilecek her bilgi doğru ve abartısız olmalı. Sorudan kaçmak için verilen gerçek dışı, uydurma cevaplar çocuğun kafasını karıştırır ve gelecek hayatını etkileyebilir. Aynı zamanda çocuğa cevap verirken duyduğunuz kaygı nedeniyle takındığınız yüz ifadesi ve içinde bulunduğunuz ruh hali de çocuk tarafından dikkate alınır. Anne ve babanın gergin ifadeleri ve huzursuzlukları çocuğa bu konunun kötü olduğu mesajını verir.

Soruların altında ezilen anne ve babalar bir çırpıda tüm bildiklerini anlatarak rahatlama yoluna gidebilirler. Fakat çocuğun bir bilgiyi tam olarak özümsemeden yeni bir bilgiyle tanıştırılması doğru değil.

Çocuğa verilecek cevaplar merak duygusunu giderecek şekilde olmalıdır. Fakat bu çocuğa her detayı anlatmak anlamına gelmez.

Çocuğun yaş düzeyine göre neyi anlayıp anlamayacağı düşünölmeli ve soruları cevaplanırken anlayabileceği bir dil kullanılmalı.

Okul öncesi dönemde çocuklar cinsel ilişki konusunda ayrıntıları anlamaya hazır değildir. 7-8 yaşlarında ise annenin içindeki minik bir yumurta ile babanın vücudundaki tohumun birleşmesi sonucunda bebeğin gelişiminin başladığını anlayabilirler. Fakat arkasından gelecek olan 'Peki bu birleşme nasıl olur?' sorusu anne ve babaların cevap verirken en çok zorlandığı sorudur. Bu durum anne ve babanın birbirlerini çok sevmesi ve yan yana yatması sonucunda bu birleşmenin gerçekleştiği şekilde açıklanabilir.

NELERE DİKKAT EDİLMELİ?

Çocuklara Özel Alan Tanımlama

Vücudun kişiye özel, dokunulması yasak olan bölgeleri çocuğa iki yaşından itibaren anlatılabilir. Bu özel alanların başkalarından gizlenmesi gerektiğini, anne baba ve yanında anne baba var iken doktorların dışında kimsenin dokunamayacağı çocuğa öğretilmelidir. Dört yaşından itibaren çocukların özel bölgelerine dokunulmasından rahatsız olmaları beklenir. Özellikle genital bölgelerine dokunması çocukta ani tepkiye sebep olmalıdır. Bu ani tepkiye 'dokunulması yasak olan yerlerin refleksi' denir. Eş, dost, akraba tarafından çocuk, cinsel bölgesine dokunulmadan sevilmelidir.

Çocuk için öğretilen özel alanlar aynı zamanda anne ve baba içinde geçerlidir. Çocuk istediği gibi anne ve babasının özel bölgelerini göremez. Görmek isterse de izin verilmemelidir. Bu alanların kişiye özel olduğu anlatılmalıdır. Cinsel organlar çocuğun kendi bedeni üzerinden ya da kitaplardan göstererek öğretilmelidir

Bedenim bana aittir, izin verirse dokunabilirsin bilinci

Bebeklik döneminde kendini rahatça yetişkinlere bırakan bebeğin, belli bir zaman sonra kendi bedeninin farkına varması ve diğer insanlardan farklı biri olduğunu fark etmesi gerekir. Kendi bedeninin kendisine ait olduğunu anlayan çocuk, başkalarının onun bedeni üzerinde bir şeyler yapamayacağı düşüncesini idrak etmiş olur. 4-5 yaşından sonra çocuklara, onları öperken "Seni öpebilir miyim?" şeklinde müsaade istemeleri, izin verirse dokunabilirsin bilincinin oluşmasında etkilidir.

Vücutum görünmemeli hissi

Dikkat edilmesi gereken önemli hususlardan biri de çocuklar yürümeye başladığı dönemlerden itibaren anne baba çocuğunu çıplak ortada bırakmamalıdır. Çocuk hatırlayabildiği en erken dönemden itibaren kendi genital bölgesini giyinik olarak hatırlamalıdır.

Çocukları başkalarının yanında giydirmemek, altlarını değiştirirken bile bir başka odayı tercih etmek çocuğun mahremiyetine saygılı olmaktır. Dört-beş yaşından sonra kardeş, anne ve baba ile beraber banyo yaptırmamak, çocuğu tek başına yıkamak önemlidir. Banyoda iken iç çamaşırı ile çocuğu yıkamak, banyo yaptıran kişinin o esnada gözlerini kısarak çocuğun özel bölgelerine bakmamaya çalışması veya kafasını çevirmesi de çocuğun özel alanına, mahremiyetine saygılı olduğunu hissettirmek açısından önemli bir işarettir.

Soyunma ve giyinmede yalnızlık ilkesi

Çocuk kendi vücudunu izleyen başka birisinden rahatsız olmalıdır. 7 yaş itibari ile çocuklar kimsenin görmeyeceği yerde giyinmelidir. Anne babalar kendileri de, bütüncül mahremiyet duygusunun gelişmesi adına bu hususa dikkat etmelidir.

Tuvalette benden başkası olmamalı bilinci

Tuvalette korktuğu için yalnız başına ihtiyacını karşılayamadığını iddia ederek genelde çocukların yanında anneler duruyor. Her ne sebeple olursa olsun dört yaşından sonra bir çocuğun tuvaletin "özel" alan olduğunu bilmesi beklenir. Tuvalet ihtiyacının bir başkası tarafından karşılanmayacağını öğrenmiş olması gerekir.

Ebeveyn/ Kardeşle yatakları ayırma

Beraber aynı yatakta yatan kardeşlerin yatağını dört beş yaşlarından itibaren, kız ve erkek kardeşlerin de ilkökul dönemi itibariyle odalarını ayırmak gerekir. Çünkü beraber paylaştıkları odada giyinip soyunurken özel alanlarını ihlal edebilirler. İlkokul dönemi ile beraber çocuklara bir yer belirlenerek özel mekan tanımlanmalı, özel eşyalarını oraya koyabileceği söylenebilir. Bu alanı anne baba ve diğer kişiler izinsiz kullanmamalıdır.

Özel alan ihlallerine tepki gösterme

Çocuklar ile beraber televizyon izlerken bazı programlarda mahremiyet ihlali içeren durumlarla karşılaşabiliriz. Bu durumda tepkimizi belli etmek amacıyla çocuğun duyacağı şekilde "ne kadar ayıp, özel alanlara dokunulmaz," denerek tepki belli edilebilir. Böylece çocuk model olarak daha kolay öğrendiklerini içselleştirirler.

Tüm bunlarla birlikte, anne babaların dikkat etmesi gereken noktalar, çocuğunuz cinsiyeti ne olursa olsun yabancı bir yetişkinle aynı ortamda yalnız kalmaması gerektiği öğretilmeli. Başka birinin çocuğa" Bunu kimseye söyleme, Bak aramızda" gibi söylemleri dediği bir şey olup olmadığı sıkça sorulmalı. Söylediğinde her ne söylerse söylesin kızılmayacağı çocuğa anlatılmalı.Çocuğa, hoşlanmadığı durumlarda bağırma, kaçma ve itiraz etme öğretilmelidir.

Sonuç olarak çocuklar belirli yaşa kadar cinselliği ve mahremiyeti bilmediklerinden dolayı rahat hareket ederler. Utanma duygusunun farkında değillerdir. Anne babalara düşen en önemli görev mahremiyet eğitimi vermektir. Mahremiyet eğitimi alan ve bu bilinci kazanmış olan çocuklar kendi özel alanını bilir, bu alanını korur ve başkalarının özel alanlarına saygı gösterir. Bu durum, aynı zamanda çocuğun sağlıklı bir kişilik gelişimi sürecinde yardımcı olur. Çocuğu tacizden korur. Bu eğitim sayesinde onlar kendilerinin ve başkalarının özel alanını korumayı öğrenerek daha sağlıklı, iradeli bireyler olabilirler.

Çocuklara Mahremiyet Nasıl Anlatılmalıdır?

Okul öncesi dönemde, çocuğun kendi fiziksel özelliklerini, karşı cins ile olan farklılıklarını, bedensel sınırları, iyi ve kötü dokunuşları öğretmek amaçlanır. Bunları öğretmek için en uygun zaman çocuktan cinsellik ile ilgili sorular gelmeye başladığı zamandır. Sorular genellikle "Ben nereden geldim?" ya da bir kardeş bekleniyorsa "Kardeşim nasıl oldu?" gibi sorulardır. Bu tarz sorularda karıncaları, leylekleri örneklendirerek yanıt vermek doğru olmayacaktır. Burada önemli olan çocuğun merakını giderecek düzeyde yanıtlar vermektir.

Ancak çocuğun soru sormaması merak etmediği anlamına gelmez yalnızca konuşmak için uygun fırsatlar yaratılmamıştır.

Mahremiyet kavramı öğretilirken suçluluk duymasını sağlayacak “ayıp” kelimesinden uzak durulmalıdır. Çocuğa model olmak, mahremiyeti örnekler ile kavramasını sağlamaktır. Çocuğun bir başkasının göğsünü ellemesi, kendi ya da karşı cins arkadaşının cinsel organına bakması tamamen merak içeriklidir.

Banyonun ve yatak odasının özel alanlarımız olduğunu kapıların kapatılması gerektiğini ve içeri girmek istendiğinde kapıların çalınması, yanıt için beklenmesi gerektiği öğretilmelidir. Davranışın kalıcılığını sağlamak için ebeveynlerin de çocukların özel alanlarına girerken aynı davranışta bulunmaları gerekmektedir.

Anne-Babalara Öneriler

- Çocuğa anne-babasının özel bölgelerine dokunması konusunda izin verilmemeli ve çocuk dudağından öpülmemelidir. Cinselliği çağrıştırdığı için çocuğun kafasının karışmasına ve gelişiminin olumsuz etkilenmesine neden olabileceği gibi aynı zamanda çocukları cinsel istismara açık hale getirebilir. (anne babası tarafından dudaktan öpülen çocuk, başkasının da kendisini dudaktan öpmesinde bir sakınca görmeyebilir).
- Cinsel bölgeleri tanımlarken doğru terimler kullanılmalı. Kızlar için vajına, erkekler için penis kelimeleri öğretilmelidir. Özel bölgeleri için kullanılan kelimeleri şirinleştirmek, çocuğun bunları konuşulmaması gereken bir şeymiş gibi algılamasına, tedirgin hissetmesine neden olur.

Çocuk yaşlarıyla cinsel içerikli oyunlar oynadığında endişelenilmemeli. Cinsel içerikli oyunlar çocuğun hem kendi bedenine, hem de karşı cinsin bedenine yönelik merakından kaynaklanmaktadır. Güvenli bir şekilde oynadıklarından emin olunması yeterlidir.

Soru sorarken tam olarak neyi kastettiği iyice anlaşılmalıdır. Sorusu mutlaka cevaplandırılmalı ancak cevaplar gelişim seviyesini uygun kısa ve net cevaplar olmalı. Çocuk daha fazlasını bilmek istemediğinde gereğinden fazla bilgi verip, çocuğun kafası karıştırılmamalıdır.

- Soru sorduğunda soruları geçiştirilmemeli, sorduğu sorudan dolayı yargılanmamalı ya da “Aaa çok ayıp” şeklinde utandırılmamalıdır.

Çocuk sorularla gelirse de cinsellik hakkında konuşulmalıdır. Cinsellik hakkında konuşmak yetişkin cinselliği hakkında konuşmak değildir. Çocuğun cinsel istismardan korunması, doğru

bilgileri edinmesi, kendine güvenmesi ve ileride sağlıklı bir cinsel hayatının olması için çocuğa cinsel eğitim vermek büyük önem taşımaktadır.

- ✚ Merak ettiği soruların yanıtlarını anne-babasından öğrenemezse, güvenilir olmayan kaynaklardan öğrenmeye çalışacağı (arkadaşlar, televizyon vb.) unutulmamalıdır.
- ✚ Cinsel eğitimin kız çocuklara anne, erkek çocuklara baba tarafından verilmesi inancı doğru bir yaklaşım değildir. Çocuk hangi ebeveynine soru sormuşsa, o ebeveyninin yanıtlaması daha uygundur.
- ✚ Çocuk soru sorduğunda cevap vermeden önce biraz konuşması sağlanmalı. “Sen ne düşünüyorsun?” diye sormak ne bildiğini öğrenmek için iyi bir fırsattır.
- ✚ Sorduğu sorunun cevabı anne-baba tarafından bilinmiyorsa “Bilmiyorum ama birlikte öğrenelim” diyerek çocuğun sorusunun cevabı birlikte araştırılabilir. Anne-baba cevabı biliyor ancak nasıl açıklanacağı konusunda tereddüt ediyorsa, dürüstçe “Anlayabileceğin şekilde cevap vermek için biraz düşünmek istiyorum. Bu konuyu yarın senle tekrar konuşalım.” demeli ve çocuğun sorusunu en kısa sürede cevaplamalıdır.
- ✚ Okul öncesinde çocuğa cinsel eğitim verilirken resimli kitaplardan yararlanılmalıdır.

Çocukların Soruları Cevap Bulmalı

Çocukların en fazla merak ettikleri konulardan biri dünyaya nasıl geldikleridir. Çocuk bunu sorduğunda ona büyük bir insana anlatır gibi; “Çocukları leylekler getiriyor derler ama bu doğru değil. Bu soruyu sorman, merak etmen, ağırlık vermen hoş bir şey ama kadınla erkek arasında çok özel bir durumdur. Detaylarını öğrenmen için biraz daha büyümen gerekiyor. Büyüdüğünde anlatacağım.” şeklinde açıklamak gerekir. Böylelikle çocuğa bu konu hakkında yalan söylenmemiş olur.

0-2 yaş: Dokunma

Bu yaş grubunda çocuklar dünyayı dokunarak keşfederler. Cinsel organlarına dokunurlar, onunla oynarlar. Bu yaşta ebeveyn ve eğitimciler olarak çocuklarımıza aktarmamız gereken bilgi, onlara vücutlarının bölgelerini öğretmek, bu sırada cinsel organlarından da bahsetmek ve onların sade ve sadece bilimsel isimlerini kullanmaktır.

2-5 yaş: Merak

Bu yaş grubunda çocuklar sürekli olarak etraflarındaki her şeyi merak ederler. Hem kendi hem de diğerlerinin bedenlerini merak ederler. Bu sebeple çıplak olmayı severler, arkadaşlarının ve aile üyelerinin çıplaklığını araştırırlar. Ebeveynler ve eğitimciler olarak bu yaş çocuklarına her iki cinsin bedeninin bölgeleri bilimsel isimleriyle öğretilmelidir. Hem kendi hem de karşı cins

bedenini tanımalıdırlar. Cinsel bölgelerin işlevleri anlatılır. Özel bölgeler mutlaka tanımlanmalıdır. Bu mini eğitimler sırasında mümkün olduğunca yaş düzeyine uygun görselden faydalanmanız uzmanlar tarafından tavsiye edilir. Çocuğunuzun sürekli olarak cinsel organına dokunması ebeveyn veya aile büyüklerini rahatsız edebilir, ancak bu davranış bir gelişimsel özelliktir. Bu davranış karşısında ebeveynin aktarması gereken mesaj, bu davranışı özel alanında, yani kendi odasında ve tek başınayken yapması gerektiğidir. Çünkü unutmayalım; merak eden çocuk mutlaka deneyecektir.

5-7 yaş: Mahremiyet Eğitimi

Bu yaşta mutlaka gecikmeden verilmelidir. Okul döneminin başlamasıyla çocukların yetişkin ve akranlarıyla iletişimleri artar. Çocuklar günlerinin büyük bir kısmını ev korumasından uzak geçirmeye başlarlar ve bedenlerini korumakla yükümlüdürler. Bedenlerinin tamamına ve özellikle özel bölgelerine onlar izin vermeden kimsenin dokunamayacağını bilmelidirler. Bu yaş grubunun çocukları tuvalet ve soyunma odalarında cinsel organlarını birbirlerine göstererek oyunlar oynayabilirler. Bu gibi davranışlar mutlaka takip edilmeli ve çocuklar özel bölgeler hakkında bilinçlendirilmeye devam edilmelilerdir.

7-9 yaş: Cinsiyet Kuralları

Kişiliklerinin oturmaya başladığı bu yaş döneminde çocuklar karşı cinsle farklılıklarını daha net şekilde anlarlar. Ergenliğe hazırlanan beyin ve vücutları bilgilendirilmeye açtır. Doğum, cinsiyet farklılıkları, çocuk bedeninden yetişkin bedene geçişteki değişimler hakkında bilgilendirilmek isterler. Eğer bilimsel ve doğru bilgiyi güvendiği ebeveyn ve öğretmeninden alamazlarsa, muhakkak, internet, yaşıt veya kendinden büyük arkadaş bilgisi gibi dış kaynaklara başvuracaklardır. Bu sebeple ailede verilecek olan tatmin edici ve güvenilir bilimsel bilgi çok önemlidir.

Genellikle, kendi cinsleriyle daha çok oynarlar. Bu dönemde aynı evi paylaşan ebeveynleri olarak artık bu yaş çocuklarımızın özel alan ve zamanlarına daha çok saygı göstermeliyiz. Bu yaş döneminde kendi odasında geçirdiği özel zamanlara, banyo vakitlerine, tek başına giyinip soyunduğu zamanlara önem vermeli, onlara mahrem alanlarını sağlamalıyız. Aynı saygıyı ebeveynler olarak da çocuklardan beklememiz gerekmektedir. Karşılıklı olarak kapılar çalınarak ve izin isteyerek odalara girilmelidir. Banyolar tek başlarına yapılmalıdır.

“Cinsel Eğitim” ve “Mahremiyet Eğitimi” Arasındaki Fark

Mahremiyet eğitimi “duyguların yönetimi” eğitimidir. Çocukların erken yaştan itibaren tanışacağı her türlü duyguyu yönetebilmesi için ona yardımcı olmaktır. Cinsel eğitim ise cinsel duyarlılığın nasıl yönetileceği hususunda yetişkinle çocuk arasında gerçekleşen birebir eğitimidir.

İnsanın yöneteceği ilk duygu, ayrılma kaygısıdır. Çocuk dünyaya geldiği ilk günden itibaren ayrılmaya karşı kaygılıdır. Çocuk bu kaygıyı tek başına yönetemez. Ebeveynin görevi, çocuğa bu ve benzeri duyguları yönetebilmesi için yardımcı olmaktır. Örneğin, ayrılmaya karşı kaygıyı yönetebilmek için çocuğun güvene ihtiyacı vardır. Çocuğun ayrılma kaygısı yaşadığı sırada, ebeveynin güven verici tavırlar sergilemesi, mahremiyet eğitiminin ilk adımındır.

Çocuğun tanışacağı son duygu, cinselliktir. Çocuğun, yetişkinliğe doğru adım atarken hissedeceği duyguyu nasıl yöneteceğine dair hiçbir tecrübesi yoktur. Yine burada ebeveynin görevi, çocuğun cinsel duygularını nasıl yöneteceğine yardımcı olmaktır. Bu yardım kimi zaman bilgilendirme, kimi zaman duyguların nasıl yönetileceği tecrübesini aktarma şeklinde olabilir.

İşte, çocuğun ilk tadacağı duygu olan ayrılma kaygısından cinselliğe kadar aradaki bütün duyguların nasıl yönetileceğine dair eğitim süreci “mahremiyet eğitimi”; mahremiyet eğitiminin içindeki cinselliğe dair duyguların yönetilmesi ve bilgilendirilmesi ise “cinsel eğitim”dir. Cinsel eğitim ve mahremiyet eğitimi birbirinden ayrı düşünülemez.

Çocuk ve ergenlerle cinsel gelişim hakkında konuşurken bir kaç önemli nokta şunlardır:

- ❖ Çocuğunuzu size bu konular hakkında sorular sorması için destekleyin.
- ❖ Bu süreçte çocuğunuz da bu konuları sizinle paylaşmakta rahat hissetmesi için yargılayıcı ya da alay edici bir tavır içinde olmamanız gerekmektedir.
- ❖ Çocuğunuzun bilgisini ve gelişim düzeyini göz önünde bulundurun.
- ❖ Bu konuyla ilgili kendi değerlerinizi ve endişelerinizi onunla paylaşın.
- ❖ Bu konular ile ilgili kararların ne kadar önemli olduğunu ve bu kararların sonuçlarının neler olabileceğini çocuğunuza anlatın.
- ❖ Cinsel gelişim ve eğitim konularıyla ilgili video ve kitapları kaynak olarak kullanmanız ve bunları çocuğunuzla beraber okumanız ya da beraber izlemeniz faydalı olacaktır.

Mahremiyet Eğitimi Verirken Sizlere Yardımcı Olacak Kitap Önerileri

- Anne Ben Nereden Geldim? (Pedagog Ali ÇANKIRILI)
- Ben Nereden Geldim? Miniklerin Dünyası (Sergi Camara & Teresa Herrero, Altın Kitaplar)
- Sır Versem Saklar Mısın? (Jennifer Moore Mallinos- Redhouse Kidz Yayınları)
- Bedenim Bana Ait (Pro Familia, Gergedan Çocuk)
- Kiko ve El
- Çocuklarımızla Cinsellik Hakkında Nasıl Konuşalım?, Bengi Semerci, Alfa Yayıncılık 2008
- Neyi Nasıl Söylemeli?, Betsy Brown Braun, Tara Kitap 2016
- Adım Adım Çocuklarda Cinsel Eğitim, Adem Güneş, Timaş Yayınları 2016
- Çocuklarda Mahremiyet Eğitimi, Adem Güneş
- Çocuklar İçin Cinsel Eğitim Öyküleri, Yaşam Yanardağ Çelik, Net Çocuk Yayınları 2016
- Çocuğun Cinsel Eğitimi "Anne Ben Nasıl Doğdum", Necla Tuzcuoğlu, Morpa Kültür Yayınları 2003

KAYNAKÇA

- İhlas Koleji PDR Bölümü Sömestr Bülteni 2021 – “Çocuklarda Mahremiyet Eğitimi”
- Sınav Koleji Aylık Bültenler Serisi Aralık 2019 – “Cinsel Eğitim ve Mahremiyet”
- Ted Aliaga Koleji PDR Servisi Broşürü – “Mahremiyet Eğitimi”

Hazırlayan:

Gülhanım AVCIOĞLI
Günebakan İlkokulu
Rehber Öğretmeni